

BA Thesis English Language and Culture, Utrecht University

Evelyne Gouw, 3663639

Supervisor: Onno Kusters

Second reader: Cees Koster

January 2014

8233 words

A Translation of C.S. Lewis's Fantasy Story "The Shoddy Lands"

Introduction

On 22 November 1963, Clive Staples Lewis, the well-known British novelist, poet, literary critic, and Christian apologist died – the same day U.S. President John F. Kennedy was murdered. Because of the President's death, the death of C.S. Lewis was overshadowed, but at the fiftieth anniversary of his death in 2013 he was commemorated and honoured with a memorial in Poet's corner of Westminster Abbey. As stated in a press release, the publishing house HarperCollins Publishers launched a global campaign to commemorate Lewis, and there was worldwide attention for his life and works (HarperCollins). In the United Kingdom, lectures were delivered and conferences were held on Lewis's life and legacy. In the United States, another biography about Lewis appeared from the hand of Alister McGrath; *A Life: Eccentric Genius, Reluctant Prophet*, which has already been translated into Dutch. In the Netherlands, three of his famous books, *The Screwtape Letters*, *Mere Christianity*, and *The Great Divorce* were republished.

Despite all the attention to C.S. Lewis, many of his shorter stories have remained unknown. *The Dark Tower and Other Stories*, a collection of six of Lewis's short stories published in London in 1977, is one of these unknown books. One of the stories in this collection is "The Shoddy Lands". This short fantasy story was first published in *The Magazine of Fantasy & Science Fiction*, an American science fiction magazine, in 1956 and together with his story "Ministering Angels" the only short story published during Lewis's lifetime. This collection has also never been translated into Dutch before.

C.S. Lewis, famous for his fictional works such as *Chronicles of Narnia* and his non-fictional Christian apologetics, is renowned for his adequate style of writing. In an interview with Sherwood Eliot Wirt in *Decision Magazine* (September 1963), Lewis himself said about developing a writing style that it is essential "(a) to know exactly what [you] want to say, and (b) to be sure [you are] saying exactly that" (Wirt). That is what Lewis surely does in his own novels and short stories. In addition to this, almost all of Lewis's writings have a deeper meaning relevant for both his time of life as well for the present-day. It is a challenge to read Lewis's works, and a challenge to translate them. Because of his precise language use it is difficult to do justice to the original text, and at the same time producing a fluent Dutch translation. Moreover, because "The Shoddy Lands" has never been translated into Dutch before, there are no previous translations to learn from when problems occur, which makes translating this story an even more difficult task.

The mock commission set for this paper is to produce a translation for the Dutch publishing house Jongbloed, focused on a contemporary Dutch audience interested in works of C.S. Lewis. To have a better understanding of “The Shoddy Lands” to be able to solve arising translation problems, a short summary of the story is provided below, as well as more information about the genre, style and other characteristics of the story that have an important influence on the translation process. The Dutch translation of “The Shoddy Lands” is accompanied by footnotes justifying particular translations.

Relevant aspects of translation

Summary of “The Shoddy Lands”

“The Shoddy Lands” is a story about a professor who is engaged in a conversation with a former student, Durward, and his fiancée Peggy. In a mysterious way, the crusty professor suddenly finds himself in the head of Peggy, and sees the world in the way she sees it, which is *shoddy*. Trees are hardly recognisable as trees and flowers are just patches that have “no real stems or petals; they were mere blobs” (Lewis 106). When he encounters people in a shopping street he notices exceptions; male faces and women’s clothes are distinct. In the centre of this world the professor suddenly sees a gigantic version of Peggy. She has a perfect waist, a perfect tan and perfect teeth, only she is a giant, admiring herself in the mirror. Apparently, the most important aspect in Peggy’s world is herself “remodelled to be as like the girls in the advertisements as possible” (Lewis 111). In the end, after hearing two people knocking and calling, the professor finds himself back in his rooms, filled with thankfulness because of all the “realness” that surrounds him again.

Meaning of the story

The image Lewis creates of Peggy is one of a shallow woman with a limited world view and only interested in beauty and herself. This could easily be interpreted as a misogynous story, which is also done by Laura Miller in her book *The Magician’s Book: A Sceptic’s Adventures in Narnia* (Miller ch. 12). However, that is jumping to conclusions, because the final sentence of the story is one that shows self-reflection: “[H]ow if, some other time, I were not the explorer but the explored?” (Lewis 111). With that question the professor, or Lewis, admits that his own world view might seem limited to others as well, which indicates that the deeper meaning of his story goes beyond women discrimination. And as stated by Colin Wilson, the

significance of “The Shoddy Lands” can be found in the fact that the story “is a reminder that we all live in subjective universes, and that we allow our preoccupations to determine what we see. Our world becomes ‘symbolic’ rather than real” (Wilson 2007).

Stream of consciousness

Walter Hooper supplies in his preface to *The Dark Tower and Other Stories* an additional layer of meaning of “The Shoddy Lands”. Hooper states that Lewis disliked the literary technique called ‘stream of consciousness’, ridiculing it by calling it ‘*steam* of consciousness’ (Lewis 11). Lewis believed that “[t]his would be like looking in a mirror to see what you look like when you are not looking at yourself” (ibid). However, according to Hooper, Lewis still wanted to pretend he was writing in this style and show that was capable enough to do so, and the result is “The Shoddy Lands”. Stream of consciousness is a term first invented by William James in his *Principles of Psychology*, and according to Robert Humphrey, stream of consciousness is a narrative device that can be recognised by its subject, rather than its techniques or themes: “Hence, the novels that are said to use the stream of consciousness technique to a considerable degree prove, upon analysis, to be novels which have as their essential subject matter the consciousness of one or more characters” (Humphrey 2). This description is applicable to “The Shoddy Lands” in the way that the most important aspect of the story is the consciousness of the professor who observes the world he has entered. The reader sees everything through the eyes of the professor and what he thinks of what he sees is the most significant factor; it can actually be said that the main character of the story is the professor’s consciousness. This is illustrated by sentences such as: “The full astonishment of my adventure was now beginning to descend on me” (Lewis 105). However, Hooper’s statement that Lewis wanted to experiment with stream of consciousness is not supported by every literary critic. Even though Ralph Wood agrees to the allegation that Lewis ridiculed stream of consciousness, he also claims that “[e]xperiments with literary forms that echoed modernist sensibilities about time and place and selfhood were completely alien to Lewis” (Wood 328). And in her book *Sleuthing C.S. Lewis: More Light in the Shadowlands*, Kathryn Ann Lindskoog continues by saying “Hooper seems to misread ‘The Shoddy Lands’ as a superficial literary satire instead of a heartfelt moral and religious fable” (Lindskoog 103). Religious, because according to Peter Kreeft, the passage where the professor hears two voices, the one represents Durward and the other one, “soft as wool and sharp as death” (Lewis 110), represents Jesus knocking at the doors of people’s hearts to be let in. But Peggy is too egocentric and busy with herself and if the door of her heart remains locked because

“she shuts herself off from ‘the taste of the other’, it becomes the door of Hell” (Kreeft 232-233). Kreeft believes that “The Shoddy Lands” is also intended as a wake-up call for the reader to work out what their response is to Jesus knocking at the door of their hearts. It can be concluded that there seems to be no agreement to whether “The Shoddy Lands” has to be counted among the stream of consciousness literature, even though the story definitely has some aspects of this literary device according to the theory of Humphrey. Nevertheless, it can doubtlessly be said with Lindskoog and Kreeft that Lewis was doing more than just experimenting with his writing skills; it is a given that Lewis’s works are admirable not only due to his fine style of writing but also because he incorporated the gospel of Jesus Christ in his stories in a special way.

Genre

Whether “The Shoddy Lands” is to be called religiously inspired stream of consciousness or not, it is to be regarded as a fantasy story. J.R.R. Tolkien, a close friend of Lewis, and C.S. Lewis himself are, as stated by Trevor Royle in his preface to *Renaissance of Wonder*, “the great masters of the [fantasy] genre” (Lochhead vii). As *A Glossary of Literary Terms* defines it, fantasy comprises “novels and short stories that represent an imagined reality that is radically different in its nature and functioning from the world of our ordinary experience” (Abrams 323). That is what Lewis did in “The Shoddy Lands”; he created a world parallel but almost similar to our world, but horrifying because of the differences through the shoddiness. Lewis’s style in “The Shoddy Lands” is in that sense very similar to the horror of H.P. Lovecraft, who was again influenced by the early writings of Edgar Allan Poe. Lovecraftian horror is, according to Roger Luckhurst, characterised by the fact that “the indescribable is always exhaustively described” and that “[d]isgust is everywhere” (Lovecraft xix). Lewis manages to create that sphere of horror in “The Shoddy Lands”, because this world with its vagueness and Peggy as giantess seems disgusting both to the professor having the experience and to the reader reading about the experience.

Perspective

Another important factor for a translator to realise before translating “The Shoddy Lands” is the perspective of the story. It is written from the perspective of the professor, who is a scholar and grumpy, too; and that decides the register used in both the source text and the target text. For instance, words such as “examine” and “peer” that are used in the text, give a clear indication that he is not just a man “looking” at things, but that he examines everything

very closely. The text was written in very formal language, which fits with the image of a professor too. It is very important that the target text is written in the same style, to keep the image the same for the target audience. That is, for instance, the reason that the translation of “I would be glad to see him again” (Lewis 104) became “Het zou *aangenaam* zijn hem weer te zien”, rather than “Ik zou blij zijn om hem weer te zien”, because the latter option is too informal. Also, the translation of words such as “not easy”, becomes “*gemakkelijk*”, instead of the nowadays more common “makkelijk”, to maintain the formal use of language. The fact that the professor is rather grumpy or moody has also influenced the translation. Already in the second paragraph the professor mentions to be “annoyed” because of Durward bringing his fiancée with him without warning for that, and the professor “loathes” people who do that. It is for words like these very important to be properly translated, because they convey the atmosphere of the story and they make the reader acquainted with the main character. The Dutch translation has to express this irritation too, so that is why the translation uses the words “*verbolgen*” and “*verfoeien*”. These two words might be rather old-fashioned, but that fits in with the setting of the story and the translation is not rendered into a modern setting. Besides, the words are formal, like the original text, and express the displeasure in the same way as the source text does.

Setting

According to Christiane Nord, “the translation of written texts usually takes place in a different type of situation” (*Text Analysis in Translation* 8). Nord lists four categories of translation problems, and when a translation takes place in a different type of situation it can be classified as a “pragmatic problem”, her first category. The problem this poses for a translator arises from culture-specific differences in the prior knowledge of the recipients in source and target culture (Tekstanalyse 147). For that reason it is very important for a translator to examine the setting of a story and of its readers. The opening scene of the narrative takes place in Oxford, at the Oxford University in the late nineteenth or early twentieth century. Knowing this helps to understand the text and determines how to solve certain problems while translating. An example of such a difficulty can be found in the second sentence of the story, where the professor describes that the experience he had happened in his “rooms” at university. This translation issue requests for the introduction of the term ‘culture-specific elements’. Diederik Grit defines a culture-specific element as a word for which no suitable equivalent exists in the target language (Grit 279) and which Nord classifies as her second class of translation problems: problems specific for two cultures because of

differences in norms and conventions (Tekstanalyse 147). Javier Franco Aixelá widens the scope of these culture-specific items even more by saying that something is a culture-specific element when it poses a problem of ideological or cultural opacity, or acceptability, for the average reader or for any agent with power in the target culture (Aixelá 198). The word “rooms” falls within the range of Aixelá’s definition. Of course the word “rooms” has a Dutch equivalent, “kamers”, and speakers of Dutch know what that word means. However, in the Netherlands there is no situation of professors having several rooms, but at the most a small office to work, whereas in England in that period, university professors did not only have one-room workplaces, but lived inside a university building. It can be said that the Dutch understanding of a university is different from the source culture understanding of a university. The first reaction of a translator might then be to translate the plural ‘rooms’ with the singular “kamer” because that attunes to the Dutch reader’s idea of a university setting. This option would be a ‘domesticating’ method, a term introduced by Lawrence Venuti that involves “an ethnocentric reduction of the foreign text to receiving cultural values” (qtd. in Munday 218). In this method, the translator is invisible because the foreignness of the translated text is minimised. However, a translator also has the option to “leave the writer in peace”, a strategy used by Friedrich Schleiermacher (Munday 219). Venuti calls this ‘foreignisation’. This is the method used to translate “rooms” and so the translation of this sentence has become: “Het gebeurde in mijn vertrekken op de universiteit”.

The understanding of this story setting is also important to determine how to translate the question of the student Durward on the telephone, “Can I come across and see you?” (Lewis 104). There are two options to translate “you” in Dutch, which are “je” and “u”, because the latter formality does not exist in English. A translation problem like that is what Nord classifies as a problem on a linguistic level, her third category, which is about translation problems that are specific for two languages and stem from differences in structure of the source and target language (Tekstanalyse 149). The polite form to address someone in Dutch does not exist in English so the Dutch translator has to make out what the best translation is. Since Durward is a former student of the professor it is most likely that he was very polite towards him, so translating “you” with “u” seems the best option in this setting.

Text-specific translation problems

The fourth category of translation problems Nord distinguishes covers text-specific translation problems that might occur while producing a text and of which the solution cannot be applied to any translation, but just to one particular translation at a time (Tekstanalyse 149). For “The

Shoddy Lands”, the word “shoddy” was such a problem. “Shoddy work” or “a shoddy product” means something that “has been done or made carelessly or badly” (*Collins Cobuild*). In Dutch, there is no such compact word with exactly the same meaning. Dutch adjectives that are fairly similar are “namaak”, “prutserig”, “knoei”, or “slodderig”. However, those words are neither very elegant nor very formal, and besides that, they are difficult to use with a noun, because it would often lead to forming a compound. The word “namaak” (imitation) seems to be the easiest word to use in combination with, for instance, “Lands” (in the title) or “trees” (in “Shoddy Trees”). However, the word “shoddy” does not necessarily have to mean imitation at all; it means slapdash, ill done, the opposite of what is produced by careful workmanship. It implies disrespect for the standards of whatever craft is involved. When looking at the meaning of the word like that, “namaak” does not cover the whole meaning of the word “shoddy”. Instead, the other options do express the disrespect in their meaning. But still, “verprutste bomen” as a translation of “shoddy trees” is not elegant because it is not quite the same register and does not cover the meaning of ‘shoddy’. As for the translation “knoeilanden”, the verb “knoeien” could also refer to someone saying ‘niet met je eten knoeien’ (do not spill your food) and that is not what is meant by the word “shoddy”. Only “slodderig” remains then. The positive aspect about that translation is that it has the same sound as the word “shoddy”. However, in Dutch the word “sloddervos” implies someone who makes a mess everywhere. ‘Wat ben je toch een sloddervos! Ruim je kamer eens op.’ Because of that connotation of the word “slodder” also that option to translate “shoddy” is no longer open. Eventually, for the translation of “shoddy”, the word “namaak” is chosen. Even though “namaak” does not cover the whole meaning of the word “shoddy”, it does have a negative sound to it and it is a word of the same register, whereas the other options are less elegant and do not fit in with the text.

Puns

As already mentioned, C.S. Lewis has a gift to use the English language very powerfully. Examples in “The Shoddy Lands” are the many idioms Lewis uses and the skilful puns he makes. Puns are also part of the fourth category of Nord, and they lead to certain difficulties while producing the translation. In “The Shoddy Lands” an example of that would be the issue how to translate the following sentences: “‘Where the hell,’ I began, but immediately changed it to ‘Where on earth’ for the other word seemed, in all the circumstances, singularly unfortunate - ‘Where on earth have I got to?’” (Lewis 108). The professor starts to formulate the sentence “Where the hell have I got to”, but the word “hell” is, as the text mentions, very

unfortunate, probably because the whole queer place looks a lot like Hell. For that reason, the professor replaces the word “hell” for “earth”. The problem here is that Lewis uses fixed expressions, or idioms. According to Eugene Nida, idioms are “expressions in which the semantic and grammatical structures are radically different” (Nida, 45). The meaning of the expression is not just the sum of the separate parts so it is useless to look at the different meanings, Nida states (ibid.). This is important to realise when trying to translate idioms, because this definition suggests that it is useless to translate idioms literally. A translator could therefore choose an alternative strategy, which Nida calls “dynamic equivalence” (qtd. in Munday 67). His theory is called “principle of equivalence effect”, which implies that the message of the source text has to be retained in the translation. Readers have a certain relation to the message of a text, which, according to Nida, ought to be the same for both readers of the source text and readers of the translation. This may result in a greater feeling of freedom when translating. The translator has to be careful, however, since it is very tempting to make the translation natural for native speakers of the target language in a way that the translation becomes inaccurate. On the other hand, Nida also claims that “the [target text] language should not show interference from the [source language]” (qtd. in Munday 67). When now looking for a Dutch translation of “what the hell” and “where on earth”, these idioms would normally both be translated with either “in vredesnaam” or “in hemelsnaam”. However, these translations would not be able to translate the pun, since they do not have the chasm existent in English. That is why another opposite of “vredesnaam” or “hemelsnaam” has to be found, with the same connotation of the Hell, so that the message of the text, as Nida discusses, can be communicated. Words like “hel” or “duivel” would be sufficient to do so. However, the only existing fixed expressions containing those words in Dutch are “wel alle duivels” or “in helsnaam”, and those expressions are not very common in Dutch. “Wel alle duivels” is very difficult to use in this situation, and “in helsnaam” is an idiom that cannot be found in the Dutch *Van Dale* dictionary. But, as Nord states, it can then be helpful to analyse parallel texts in the source language (Tekstanalyse 152). When following her advice, it appears that in the book *Roll Around Heaven* by Jessica Maxwell, the same pun comes forth: “Where the hell – or heaven – are we?!” and the Dutch translator of this book, Anneke Panella-Drijver, decided to use the same option in her translation *De boer, het meisje en de goeroe* (2011): “Waar zijn wij in hemelsnaam, of in helsnaam?” Even though it is not the most elegant translation, a translator sometimes has to decide to convey the meaning in the first place, and then, unfortunately, style comes next. This is in accordance with Nida, who deems that “‘correspondence in meaning must have the priority over correspondence in style’ if the

equivalent effect is to be achieved” (qtd. in Munday 67). That is why eventually the translation of the sentences became as follows:

‘Where the hell,’ I began, but immediately changed it to ‘Where on earth’ for the other word seemed, in all the circumstances, singularly unfortunate - ‘Where on earth have I got to?’

‘Waar ben ik in helsnaam,’ begon ik, maar veranderde dat onmiddellijk in ‘Waar ben ik in vredesnaam’ – want dat andere woord leek in deze omstandigheden bijzonder ongelukkig gekozen – ‘Waar ben ik in hemelsnaam terechtgekomen?’

Idiomatic expressions

Another example of idioms or fixed expressions in “The Shoddy Lands” can be found in the sentence “I loathe either men or women who . . . spring a husband or a wife . . . on you” (Lewis 104). “To spring on you” is an informal idiomatic expression meaning ‘to suddenly confront or surprise someone with something’. The possibilities for how to handle idioms or figures of speech can be found in the translation theory as formulated by Andrew Chesterman. Following Nida, Ian Catford and Vinay and Darbelnet, Chesterman made classifications of several changes that occur between translations and their source text. He presents strategies that are often used by professional translators and that are not bound to specific language pairs (Chesterman 154). The first of his three alternatives to translate figures of speech implies maintaining the figure of speech. However, “to spring on someone” does not have a proper Dutch equivalent. It could be translated into Dutch with “iemand ergens mee overvallen”, but in a situation when ‘persons’ are concerned this expression is unusual; it can only be used for things. So this alternative is not a satisfactory translation. Another option Chesterman suggests is to leave out the idiom. However, there seems to be no need to such a drastic adjustment, because the second alternative Chesterman proposes is to substitute the figure of speech from the source text for a figure of speech from the target text that has the same or a similar function (Chesterman 161). An idiom in Dutch with a very similar meaning and stylistic element to “to spring on someone” would be “in de maag splitsen” and that is the option used in the translation.

Punctuation

A final difficulty during the translation process was raised by Lewis’s frequent use of semicolons. The function of semicolons is indicating that there is a correlation with the next sentence. But in “The Shoddy Lands”, the semicolon often seems pointless. Besides, using

semicolons causes a text to be very difficult to read, particularly in Dutch. For instance, in the sentence “I went nearer and examined them; and the impression they made on me is not easy to put into words” (Lewis 105), the semicolon has no need, because a comma or a full stop would have the same effect. It is then up to a translator to decide what to do with stylistic elements. Which brings the discussion back to the notion of equivalence. As already discussed, Eugene Nida has proposed a concept of equivalence. Werner Koller carried out important work to refine this concept of equivalence and eventually differentiates of five types of equivalence (Munday 74). One of these types is “formal equivalence” (not to be confused with Nida’s concept of formal equivalence), “which is related to the form and aesthetics of the text [and] includes wordplays and the individual stylistic features of the source text” (Munday 74). Koller discusses that equivalence in this type is attainable when an analogy of the form can be found in the target language, and when the possibilities of the target language are used or when new ones are created (qtd. in Munday 75). This theory sounds credible, but when applying this to semicolons, it becomes more difficult. In Dutch, the semicolon exists, so according to Koller’s theory equivalence can be reached by using this option. However, as already stated, semicolons do not improve the readability of a text. For that reason, using the possibilities of the target language or creating new ones seems a better option. One of those possibilities is to replace the semicolon by a full stop or a comma, or to use a conjunction. The following examples show the situation in the source text and the solution in the translation:

They had no real anatomy, no real branches even; they were more like lamp-posts with great, shapeless blobs of green stuck on top of them.

Ze hadden niet echt een structuur, zelfs niet echt takken. Het waren eerder lantaarnpalen met grote, vormeloze klodders groen er bovenop gekwakt.

The semicolon is now replaced by a full stop. Because of the interjection “eerder” (or in English “more”) these two sentences are connected to each other already and do not need a semicolon. That is why the semicolon is left out in the translation.

I stooped down and tried to find them; the closer one looked, the vaguer it seemed to become.

Ik bukte en probeerde ze te vinden, maar hoe beter ik keek, hoe vager het leek te worden.

Instead of using a semicolon, the conjunction “maar” is used to merge the sentences and improve the readability. This shift changes the attitude of the narrator a little, because his use of the semicolon might have been caused by the fact that he is startled and stammering, overwhelmed by all the queerness. However, replacing the semicolon by an adjective does not affect this in the essence and therefore seems plausible.

Conclusion

All the aspects mentioned above were of importance to translate “The Shoddy Lands”. C.S. Lewis was a capable and gifted author and translating his works involves dealing with many problems. That translating goes beyond translating word by word with the aid of a dictionary, as is stated by some people, became more so evident. Stories have more to them than just words; they have a meaning, and are written from a certain perspective with a certain register. All those aspects have to be taken into account to produce a good translation.

For the translation of “The Shoddy Lands” the choice had been made not to transfer the rather old-fashioned setting of the story to a modern Dutch setting. This led to some difficulties, because as a translator, being faithful to the author and the source text is very important, but being creative, faithful to the target language and ensure readability is maybe even more important, as Kitty van Leuven-Zwart argues (Van Leuven-Zwart 234). In the process of translating “The Shoddy Lands” this has always been the aim, together with attention to the target audience. Nevertheless, being creative when the original register also has to be maintained is a difficult task. Yet, with the described translation strategies of translators such as Nida, Nord and Chesterman, it can be achieved. Sometimes, staying close to the source text caused translations that might be rather unusual in Dutch, yet they were necessary to translate the text in a faithful way. But in other situations the Dutch language opened doors to translate in a creative way. The result is “Namaakwereld”, and hopefully this translation does justice to C.S. Lewis’s intentions with “The Shoddy Lands” and makes the attention to Lewis, one of the greatest fiction writers in history, even greater.

Works Cited

- Abrams, M.H. *A Glossary of Literary Terms*. 9th edition. Boston: Wadsworth Cengage Learning, 2009.
- Chesterman, Andrew. "Vertaalstrategieën: een classificatie". *Denken over Vertalen*. Ed. T. Naaijkens et al. Nijmegen: Vantilt, 2004. 154-172.
- Collins Cobuild Advanced Dictionary*. 2009 ed. Print.
- Grit, Diederik. "De vertaling van realia." *Denken over Vertalen*. Ed. T. Naaijkens et al. Nijmegen: Vantilt, 2004. 279-288.
- HarperCollins Publishers. "HarperCollins Commemorates the C. S. Lewis Legacy". *Corporate Press Releases*. HarperCollins, 30 Dec. 2012. Web. 22 Jan. 2014.
- Humphrey, Robert. *Stream of Consciousness in the Modern Novel*. California UP, 1958.
- Kreeft, Peter. *Everything You Ever Wanted to Know About Heaven But Never Dreamed of Asking*. San Francisco: Ignatius Press, 1990.
- Leuven van-Zwart, Kitty M. "Een goede vertaling: wat is dat?" *Denken over Vertalen*. Ed. T. Naaijkens et al. Nijmegen: Vantilt, 2004. 225-234.
- Lewis, C.S. *The Dark Tower and Other Stories*. ed. by Walter Hooper. London: William Collins Sons & Co Ltd, 1977.
- Lindskoog, Kathryn. *Sleuthing CS Lewis: More Light in the Shadowlands*. Mercer UP, 2001.
- Lochhead, Marion. *Renaissance of Wonder: The Fantasy Worlds of C.S. Lewis, J.R.R. Tolkien, George MacDonald, E. Nesbit and Others*. San Francisco: Harper & Row Publishers, 1977.
- Lovecraft, H.P. *The Classic Horror Stories*. ed. by Roger Luckhurst. Oxford: Oxford UP, 2013.
- Miller, Laura. *The Magician's Book: A Skeptic's Adventures in Narnia*. New York: Little, Brown, 2008. Web. 22 January 2014.
- Munday, Jeremy. *Introducing Translation Studies*. Oxon: Routledge, 2012.
- Nida, Eugene A., and Charles Russell Taber. *The Theory and Practice of Translation: Fourth Impression*. Vol. 8. Brill Academic Pub, 2003.
- Nord, Christiane. *Text Analysis in Translation: Theory, Methodology, and Didactic Application*. Amsterdam: Rodopi, 1991.
- Nord, Christiane. "Tekstanalyse en de moeilijkheidsgraad van een vertaling." *Denken over vertalen*. Ed. T. Naaijkens et al. Nijmegen: Vantilt, 2010. 145-152.

Wilson, Colin. "Whitehead As Existentialist." *Philosophy Now*. Philosophy Now, Nov./Dec. 2007. Web. 30 Dec. 2013.

Wirt, Sherwood Eliot. "The Final Interview of C.S. Lewis." *Decision Magazine*. Billy Graham Evangelistic Association, September 1963. Web. 28 Dec. 2013.

Wood, Ralph C. "Conflict and Convergence on Fundamental Matters in C.S. Lewis and J.R.R. Tolkien." *Renascence*. Marquette University Press. Summer 2003. Web. 27 Dec. 2013.

Namaakwereld¹

Terwijl ik, naar ik meen, bij mijn volle verstand en in normale gezondheid ben, zit ik om elf uur 's avonds, nu de herinnering eraan nog vers is, de merkwaardige ervaring die ik vanmorgen had op te schrijven.

Het gebeurde in mijn vertrekken op de universiteit, waar ik dit aan het schrijven ben, en het begon op een zeer alledaagse manier, met het overgaan van de telefoon. 'Met Durward', klonk het. 'Ik bel vanuit de portiersloge. Ik ben een paar uur in Oxford. Mag ik langskomen om u te zien?' Ik zei natuurlijk ja. Durward is een oud-leerling en een geschikte kerel, dus het zou aangenaam zijn hem weer eens te zien. Toen hij een ogenblik later voor de deur stond, was ik enigszins verbolgen toen hij een jonge vrouw bij zich bleek te hebben. Ik verfoei mannen of vrouwen die spreken alsof ze alleen bij je langskomen maar je dan ook hun echtgenoten of verloofden² in de maag splitsen. Men dient daarvoor gewaarschuwd te worden.

Het meisje was niet erg knap en niet erg lelijk, en natuurlijk maakte ze ieder gesprek onmogelijk. We konden niet praten over wat Durward en ik gemeen hadden, want dat zou betekenen dat we haar buiten zouden sluiten. En zij en Durward konden niet praten over wat zij (vermoedelijk) gemeen hadden, want dan zou ik er voor niets bij zitten. Hij stelde haar voor als 'Peggy'³ en zei dat ze verloofd waren. Daarna gingen we maar met zijn drieën over koetjes en kalfjes⁴ praten.

---

¹ "wereld" is a translation of the English "lands". "Lands" could be translated into Dutch with "gronden", as for example the idiom "the barren lands" is known in Dutch as "de barre gronden". However, "world" seems to have the same meaning as "lands", because later on in the text is being referred to a second-rate universe, which is broader than one land, or country. To translate "The Shoddy Lands" with the singular "het namaakland" would therefore not be an accurate translation. And as "wereld" is more common in Dutch than "landen", instead of the literal translation "de namaaklanden", the translation "namaakwereld" seemed more accurate.

² In English the text is "a husband or a wife, a fiancé or a fiancée", because in English it is possible to make the distinction between male and female for a fiancé and fiancée. In Dutch, however, this distinction cannot be made because there is only one word for male and female; "verloofde". These words had to be translated with one word, and it would be more beautiful and compact if the same was done with the words "a husband or a wife".

³ That 'Peggy' is written with apostrophes might be because it is a quotation. However, the apostrophes are not necessary to let it be a quotation. They could also have been used for the reason that in that time, people did not introduce their partners by their first name but only by their surname. The professor, being a crusty man and old-fashioned of mind, disapproves of the fact that Durward, contrary to the practice, introduces Peggy by her first name. This could illustrate the character of the professor, and that is why the apostrophes are

Ik heb de neiging om te gaan staren als ik me verveel en ik ben bang dat ik het meisje nogal aan heb zitten staren – zonder een greintje interesse. In ieder geval was ik dat zeker aan het doen op het moment dat de vreemde ervaring begon. Opeens, zonder flauw te vallen of misselijk te worden of iets dergelijks, bevond ik me op een totaal andere plek. De vertrouwde kamer was verdwenen, Durward en Peggy waren verdwenen. Ik was alleen, en ik bleek te staan.⁵

Mijn eerste gedachte was dat er iets met mijn ogen was gebeurd. Ik bevond me niet in het donker, zelfs niet in de schemer, maar alles leek merkwaardig wazig. Er was een soort daglicht, maar toen ik omhoog keek zag ik niets wat ik met zekerheid de lucht kon noemen. Het zou mogelijk de lucht kunnen zijn van een kleurloze, druilerige, grijze dag, maar elke aanwezigheid van diepte ontbrak. ‘Nietszeggend’, was het woord dat ik gebruikt zou hebben om het te omschrijven. Verder naar beneden en dichterbij waren rechtopstaande vormen, vaag groen van kleur, maar dan van een uiterst smoezelig groen. Ik tuurde er een poos naar tot ik bedacht dat het wel eens bomen konden zijn. Ik kwam wat dichterbij en bekeek ze nauwkeurig. De indruk die ze op me maakten is niet gemakkelijk in woorden te vatten. ‘Een soort bomen’, of ‘Nou, bomen, als je *dat* een boom noemt’, of ‘Een poging tot boom’⁶, zou in de buurt komen. Het waren de primitiefste, armzaligste parodieën op bomen die je je maar voor kunt stellen. Ze hadden niet echt een structuur, zelfs niet echt takken. Het waren eerder lantaarnpalen met grote, vormeloze klodders groen er bovenop gekwakt. De meeste kinderen kunnen uit hun hoofd nog mooiere bomen tekenen.

---

important to be copied. However, there is no real evidence for this, and the translation should not become too much of an interpretation. Nevertheless, maintaining the apostrophes cannot be wrong, because it is the most faithful way to the source text.

⁴ “Koetjes en kalfjes” is an idiomatic translation of “the weather and the news”. Even though the combination of “the weather” and “the news” is not an idiomatic expression in English, the expression “to talk about the weather” is the English equivalent of “over koetjes en kalfjes praten”. This is also exactly the situation in the text: Peggy ruined the conversation and so they talked about nothing. So even though “the news” is not part of the English idiomatic expression, the Dutch “koetjes en kalfjes” does cover what is meant by “the weather and the news.”

⁵ The Dutch verb “blijken”, is not mentioned in the English text. In English the continuous form “standing up” is used, which shows a contrast with the professor talking and sitting. In Dutch this could literally be translated with “ik stond” or “ik stond rechtop”. However, the contrast with sitting is not visible with that translation, while adding the verb “blijken” makes a contradiction possible and sounds ‘more Dutch’.

⁶ In English a plural form, “trees”, is used. However, translating “an attempt at trees” with plural “een poging tot bomen” has an unintended comic effect, because it could also refer to the Dutch verb “bomen”, which means “endlessly talking about something”. That is why the singular form “boom” is a better translation.

Terwijl ik ze bekeek, zag ik voor het eerst het licht: een constant, zilverig schijnsel dat zich op enige afstand in het Namaakbos bevond. Ik ging er meteen naartoe en merkte toen voor het eerst waar ik op liep. Het voelde comfortabel, zacht en koel, en veerkrachtig.⁷ Maar als je naar beneden keek was het een vreselijke teleurstelling voor het oog. Het had bij benadering de kleur van gras; de kleur die gras heeft op een erg sombere dag als je ernaar kijkt terwijl je ingespannen aan iets anders zit te denken. Maar het had geen afzonderlijke sprietjes. Ik bukte en probeerde ze te vinden, maar hoe beter ik keek, hoe vager het leek te worden. Het had in feite precies dezelfde slordige, onafgewerkte kwaliteit als de bomen: namaak.

Het wonderbaarlijke van mijn avontuur begon nu ten volle tot mij door te dringen.⁸ Daarbij kwam angst, maar meer nog een soort afschuw. Ik betwijfel of dit gevoel over te brengen is op iemand die niet een soortgelijke ervaring heeft gehad. Het voelde alsof ik plotseling was verbannen uit de echte, heldere, concrete, en overvloedig gecompliceerde wereld naar een tweederangs universum dat op een koopje was samengesteld – door een na-aper. Maar toch bleef ik naar het zilverige licht lopen.

Hier en daar had het namaakgras vlekken die er van een afstandje uit zagen als bloemen. Maar als je dichterbij kwam, was iedere vlek net zo belabberd als de bomen en het gras. Het was niet mogelijk te onderscheiden wat voor bloemen het moesten voorstellen. En ze hadden geen echte stengels of blaadjes. Het waren niet meer dan klodders. En wat de kleuren betreft, dat had ik zelf nog beter gekund met een verdoos van een shilling.⁹

Ik had graag willen geloven dat ik droomde, maar op de een of andere manier wist ik dat dat niet zo was. Mijn werkelijke overtuiging was dat ik dood was. Ik wenste – zo vurig als ik nog nooit iets anders gewenst heb – dat ik een beter leven geleefd had.

---

⁷ In English, the text says “it was comfortable stuff”. “Stuff” is difficult to translate, because actually this word is meaningless; in Dutch it could be translated with “iets”, but in the translation is chosen to let it completely out to improve the quality of the sentence. Besides this, another adjustment had to be made to translate this sentence into understandable Dutch. This “stuff” was also “springy to the feet”; apparently it felt that way (to the feet) so, I translated “to the feet” into the Dutch verb “voelen”. The word “springy” can remain a adjective then, instead of the translation “je voeten veerden erop”, which makes the sentence less complicated.

⁸ The original text is: “The full astonishment of my adventure was now beginning to descend on me.” According to Chesterman, the translation strategy used in the translation can be called “transposition”, which indicates that a change of part of speech as taken place. In this situation, the adjective “full” in “full astonishment” has been shifted to an adverb; “ten volle tot mij door te dringen”. This makes this rather complicated sentence easier to translate in common Dutch language.

⁹ Even though the currency in the Netherlands is not the same as in England, Dutch people know what a shilling is. The story is not transferred to a Dutch modern setting, and therefore this idiom could be sustained in the translation.

Zoals je kunt merken, was zich een beangstigende veronderstelling in mijn hoofd aan het vormen. Maar het volgende moment werd die glorieus aan flarden geschoten. Te midden van al die namaak trof ik narcissen aan. Echte narcissen, goed verzorgd en kalm en perfect. Ik bukte me en raakte ze aan. Ik richtte me weer op en mijn ogen verslonden hun schoonheid. En niet alleen hun schoonheid, maar – wat er op dat moment nog meer toe deed – hun eerlijkheid, bij wijze van spreken; echte, eerlijke, afgewerkte narcissen, levende dingen die het konden verdragen uitvoeriger bekeken te worden.

Maar waar kon ik dan zijn? Laten we dat licht eens nader beschouwen. Misschien zal daar alles duidelijk worden. Misschien is daar wel het centrum van deze vreemde plaats.

Ik kwam eerder bij het licht aan dan ik verwachtte, maar toen ik het bereikte had ik iets anders om over na te denken. Nu kwam ik namelijk de Lopende Dingen tegen. Ik moet ze wel zo noemen want ‘mensen’ waren het gewoon niet. Ze hadden een menselijke grootte en liepen op twee benen, maar voor het grootste gedeelte waren ze evenmin echte mensen als de Namaakbomen echte bomen waren.

Ze waren onduidelijk. Hoewel ze beslist niet naakt waren, kon je niet goed onderscheiden wat voor kleding ze droegen, en hoewel er bovenop ieder van hen een bleke klodder zat, kon je niet zeggen dat ze gezichten hadden. Dat was in ieder geval mijn eerste indruk. Toen begon ik merkwaardige uitzonderingen te zien. Zo nu en dan werden sommige delen van hen duidelijk zichtbaar. Een gezicht, een hoed of een jurk staken af in detail. Het vreemde was dat de duidelijk zichtbare kleding altijd kleding van vrouwen was, maar de duidelijk zichtbare gezichten waren altijd die van mannen. Beide gevallen maakten de menigte – in ieder geval voor een man als ik – zo oninteressant als die maar zijn kon. De mannengezichten waren niet het soort waar ik ook maar iets om geef. Het was een opzichtig gezelschap van gigolo’s en oplichters. Maar ze leken zeer tevreden met zichzelf. Ze hadden allemaal dezelfde dwaze bewondering in hun blik.

Ik zag nu waar het licht vandaan kwam. Ik was in een soort straat. Tenminste, voorbij de menigte Lopende Dingen bleken aan beide kanten etalages te zijn en daar kwam het licht vandaan. Ik baande me een weg door de menigte aan mijn linkerhand – hoewel dit geen lijfelijke aanrakingen leek te veroorzaken – en bekeek een van de winkels.

Hier wachtte mij een nieuwe verrassing. Het was een juwelier, en na de vaagheid en algehele waardeloosheid van de meeste dingen op die wonderlijke plek was deze aanblik adembenemend. Alles in die etalage was perfect; elk facet op elke diamant was duidelijk, elke broche en tiara afgewerkt tot in de kleinste details. Het was goed spul, zelfs ik kon dat zien. Er moet wel voor honderdduizenden ponden aan waarde hebben gelegen. ‘Godzijdank!’

verzuchtte ik. ‘Maar zal het zo blijven?’ Haastig bekeek ik de volgende winkel. Het bleef *werkelijk*¹⁰ zo. In deze etalage hingen vrouwenjaponnen. Ik ben geen kenner dus ik kan niet zeggen of ze mooi waren. In de winkel daarna werden vrouwenschoenen verkocht. En het bleef nog steeds zo. Het waren echte schoenen; de hooggehakte soort schoen die je tenen afknelt en die naar mijn mening zelfs de mooiste voet ontsiert. Maar ze waren in ieder geval echt.

Ik bedacht me juist dat er mensen zijn die deze plaats niet half zo oninteressant vinden als ik, toen ik opnieuw overweldigd werd door de verwondering over dit alles. ‘Waar ben ik in hellsnaam,’ begon ik, maar veranderde dat onmiddellijk in ‘Waar ben ik in hemelsnaam’ – want dat andere woord leek in deze omstandigheden bijzonder ongelukkig gekozen – ‘Waar ben ik in hemelsnaam terechtgekomen? Waardeloze bomen, waardeloos gras, waardeloze lucht, waardeloze bloemen, met uitzondering van de narcissen, waardeloze mensen, voortreffelijke winkels. Wat kan dat toch betekenen?’

De winkels waren trouwens allemaal dameskledingwinkels, dus ik verloor er al gauw mijn interesse in. Ik liep de hele straat uit en zag toen, een klein stukje verderop, zonlicht.

Niet dat het behoorlijk zonlicht was natuurlijk. Nergens was een opening in het wolkendek die het zonlicht kon verklaren, nergens kwam een zonnestraal neer. Daar was, net als aan zoveel andere dingen in deze wereld, geen aandacht aan besteed. Er was simpelweg een lichtvlek op de grond, onverklaard en onmogelijk (behalve dan dat het er echt was), en daarom helemaal niet vrolijk. Eerder afzichtelijk en beangstigend. Maar ik kon er maar een kort ogenblik over nadenken, want iets middenin die verlichte vlek – iets dat ik had aangezien voor een klein gebouw – bewoog plotseling, en met een misselijkmakende schrik realiseerde ik me dat het een reusachtige mensengedaante was waar ik naar keek. Het draaide zich om en keek recht in mijn ogen.

Het was niet alleen reusachtig, maar het was ook de enige complete gedaante van een mens die ik gezien had sinds ik deze wereld binnengekomen was. Het was een vrouw. Ze lag op zonovergoten zand, op een strand kennelijk, hoewel er geen zee te zien was. Ze was bijna helemaal naakt, maar ze had een strook felgekleurd iets rond haar heupen en nog een rond haar borsten, zoals een modern meisje draagt op een echt strand. Het gehele effect was weerzinwekkend, maar ik realiseerde me al gauw dat dit veroorzaakt werd door de

---

¹⁰ In English, the auxiliary verb “was” (“and it *was* keeping on”) is in italics to put the stress on it, to indicate that the dresses in the shop were just as real and beautiful as the jewellery. In Dutch, no auxiliary verb is necessary to translate this sentence, because it can simply be translated into “het bleef doorgaan”. It is difficult then to put the stress on a part of the sentence, so for that reason the word “*werkelijk*” is added

ontstellende grootte. In het algemeen beschouwd had de reuzin een goed figuur. Bijna een perfect figuur, als je van het moderne type houdt. Het gezicht – maar zodra ik het gezicht bekeek, riep ik het uit.

‘Nee maar! Daar ben je! Waar is Durward? En waar zijn we? Wat is er met ons gebeurd?’ Maar de ogen keken me recht aan en door mij heen. Ik was blijkbaar onzichtbaar en onhoorbaar voor haar. Maar er was geen twijfel mogelijk over wie ze was. Het was Peggy. Tenminste, ze was herkenbaar, maar ze was wel een veranderde Peggy. En dan heb ik het niet alleen over de grootte. Wat betreft het figuur was het een verbeterde Peggy. Ik denk niet dat iemand dat kan ontkennen. Over haar gezicht kunnen de meningen uiteenlopen. Ik zelf zou de verandering nauwelijks een verbetering genoemd hebben. Dit gezicht was niet sympathieker, vriendelijker of eerlijker dan dat van de originele Peggy (en ik betwijfel zelfs of het net zo was). Maar het was beslist regelmatig. In het bijzonder de tanden, die ik een zwak punt van de oude Peggy had gevonden, waren perfect als een goed kunstgebit. Ze had vollere lippen. Haar gelaatskleur was zo perfect dat ze leek op een kostbare pop. Haar uitdrukking kan het best beschreven worden door te zeggen dat Peggy er nu precies zo uitzag als een meisje uit de reclames.

Als ik een van hen zou moeten trouwen, zou ik de voorkeur geven aan de oude, niet-verbeterde Peggy. Maar ik hoopte dat het zelfs in de hel niet zo ver zou komen.

En terwijl ik haar bekeek begon de achtergrond – het dwaze kleine stuk strand – te veranderen. De reuzin stond op. Ze stond nu op een vloerkleed. Om haar heen verrezen muren en ramen en meubels. Ze was in een slaapkamer. Zelfs ik kon zien dat het een erg dure slaapkamer was, maar totaal niet mijn idee van een goede smaak. Het stond er vol met bloemen, vooral orchideeën en rozen, en die waren zelfs nog beter afgewerkt dan de narcissen waren geweest. Een groot boeket (met een kaartje eraan) was het mooiste dat ik ooit had gezien. Door de geopende deur achter haar zag ik de badkamer, een die ik dan weer wel zou willen hebben, met een verzonken bad. In de badkamer was een Frans kamermeisje met handdoeken en badzout en dergelijke in de weer. Het meisje was lang niet zo mooi afgewerkt als de rozen, of zelfs als de handdoeken, maar haar gezicht zag er Franser uit dan dat van welke echte Franse vrouw dan ook.

De reusachtige Peggy ontdeed zich nu van haar badkleding en stond naakt voor een passpiegel. Ze was klaarblijkelijk erg ingenomen met haar spiegelbeeld, terwijl ik nauwelijks kan uitdrukken hoezeer ik dat niet was. Deels vanwege het formaat (laten we dat niet vergeten), maar nog meer vanwege iets dat als een verschrikkelijke schok binnenkwam – hoewel ik veronderstel dat hedendaagse minnaars en echtgenoten daaraan gewend zijn

geraakt. Haar lichaam was bruin (uiteraard), zoals de lichamen in zonnebankreclames. Maar rondom haar heupen en haar borsten, waar de stroken hadden gezeten, waren nu twee strepen dode witte huid, die er in vergelijking met de bruine huid uit zagen alsof ze door lepra waren aangetast. Even maakte het me bijna misselijk. Wat me ontzette was dat zij daar kon staan en zichzelf kon bewonderen. Had ze dan geen idee wat voor effect dit had op de ogen van de gewone man? In mij groeide de onaangename overtuiging dat dat haar totaal niets interesseerde. Dat al haar kleding en haar badzout, en tweedelige zwemkleding en, inderdaad, de wellustigheid van iedere blik en ieder gebaar, niet of zelfs nooit de betekenis hadden die iedere man aan ze zou geven of zou willen geven. Ze waren een grootse inleiding van een opera waar ze totaal geen interesse in had, of een kroningsoptocht zonder koningin in het middelpunt, gebaren, gebaren om niets.

En nu werd ik me bewust van twee geluiden die al lange tijd duurden. De enige geluiden die ik in die wereld gehoord had. Maar ze kwamen van buiten, van voorbij dat lage, grijze omhulsel dat in plaats van een lucht dienst deed in het Namaakland. Beiden waren het geluid van geklop – geduldig geklop, oneindig ver weg, alsof twee buitenstaanders, twee buitengesloten mensen, op de muur van die wereld aan het kloppen waren. Het ene was dof, maar hard, en er klonk een stem die zei ‘Peggy, Peggy, laat me naar binnen’. Durwards stem, dacht ik. Maar hoe moet ik dat andere geklop omschrijven? Het was, op een merkwaardige manier, zacht. ‘Zacht als wol en scherp als de dood’, zacht maar ondraaglijk zwaar, alsof bij iedere slag een enorme hand op de buitenkant van de Namaaklucht viel en die volledig bedekte. En bij dat geklop klonk een stem met een geluid dat door merg en been ging: ‘kind, kind, kind, laat me naar binnen voordat het nacht wordt.’

‘*Voordat het nacht wordt*’ – plotseling werd ik weer door gewoon daglicht overvallen. Ik was weer in mijn eigen vertrekken en mijn twee bezoekers zaten voor me. Ze leken niet opgemerkt te hebben dat er iets ongewoons met me gebeurd was, hoewel ze tijdens de rest van het gesprek wel gedacht moeten hebben dat ik dronken was. Ik was zo gelukkig. Inderdaad, op een bepaalde manier was ik dronken – dronken van het pure genot dat ik weer terug was in de echte wereld, vrij, buiten de vreselijke kleine gevangenis van dat land. Dicht bij het raam waren vogels aan het zingen en er viel echt zonlicht op de lambrisering. De lambrisering moest opnieuw geverfd worden, maar ik zou op mijn knieën zijn gegaan om de armzaligheid ervan te kussen, zo waardevol echt en degelijk als het was. Ik bemerkte een kleine snee op Durwards wang waar hij zich gesneden moest hebben tijdens het scheren

vanmorgen, en daar voelde ik precies hetzelfde bij. Alles zou inderdaad goed zijn geweest om me gelukkig te maken. En dan bedoel ik alles, zolang het maar iets echts was.¹¹

Welnu, dit zijn de feiten. Ieder mag er mee doen wat hem aanstaat. Mijn eigen veronderstelling is de meest vanzelfsprekende die bij de meeste lezers zal zijn opgekomen. Het is wellicht te vanzelfsprekend, dus ik ben bereid om over alternatieve theorieën na te denken. Mijn opvatting is dat door de werking van een of andere onbekende psychologische of pathologische wet ik voor ongeveer een seconde in Peggy's gedachten werd gelaten, of in ieder geval zozeer dat ik haar wereld kon zien, de wereld zoals die voor haar bestaat. Het middelpunt van die wereld is een opgezwollen beeld van haarzelf, vervormd om zoveel mogelijk te lijken op de meisjes in reclames. Hier omheen zijn heldere en duidelijke beelden van de dingen waar ze echt om geeft. Daarbuiten zijn heel de wereld en de lucht een wazige vlek. De narcissen en rozen zijn vooral heel leerzaam. Bloemen bestaan alleen voor haar als ze in een vaas gezet kunnen worden of als boeket verstuurd kunnen worden, maar bloemen op zich, bloemen zoals je die in de bossen ziet, zijn niet noemenswaardig.

Zoals ik al zei, is dit waarschijnlijk niet de enige veronderstelling die bij de feiten past. Maar het is een zeer beangstigende ervaring geweest. En niet alleen omdat ik medelijden heb met die arme Durward. Stel je eens voor dat iets dergelijks gebruikelijk zou worden? En wat als ik een volgende keer niet de onderzoeker ben maar de onderzochte?

---

¹¹ Lewis plays with the word "anything" in the source text. The professor claims he would have been happy with looking at anything, as long as it is a real thing, something real (in contrast with the shoddiness of the world in which he was). In Dutch, "anything" would usually be translated into "alles" but the pun is made impossible then. Since Dutch has no other options to translate "anything" with, this meant a loss. For that reason, the capitals are also eliminated.